

KRAJSKÁ PROKURATÚRA BANSKÁ BYSTRICA
Partizánska cesta 1, 975 62 Banská Bystrica 1

Číslo: 1 Kv 54/22/6600-60
EEČ: 2-44-359-2023

Banská Bystrica 21.03.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: obzvlášť závažný zločin: vražda podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písmeno c Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor oddelenia prvostupňového a boja proti organizovanému zločinu Krajskej prokuratúry Banská Bystrica

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- obzvlášť závažný zločin: vražda podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písmeno c Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c), e) Trestného zákona.

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 05. 09. 2022 v doposiaľ bližšie neurčenom čase v do obedňajších hodinách v XXXXX, úmyselne usmrtil svoju starú matku XXXXX, a to takým spôsobom, že ju fyzicky napadol, kde ju kopol do oblasti hrude a chrbta, na čo poškodená spadla na zem, kde ju opakovane kopol a našliapol na hrudník a chrbát najmenej 10-krát, ďalej ju kopol najmenej 6-krát do pravého predlaktia, 1-krát do ľavého lakt'a a najmenej trikrát do ľavej ruky, keď sa bránila, zároveň jej najmenej 2-krát našliapol na hlavu vpravo na čelovotemennú oblasť a vľavo do temennospánkovej oblasti a 1-krát kopol do hlavy do oblasti ľavej ušnice, čím jej spôsobil viacpočetné poranenia hlavy, mnohopočetné zlomeniny rebier (5. rebra vzadu v lopatkovej časti, 5. rebro vpravo vzadu anatomicky v lopatkovej čiare, 7.-10. rebro vpravo vzadu medzi lopatkovou čiarou a príchrbticovou čiarou, 2.-8. vpravo

vpredú v stredokľučnej čiare, 2.-8. vpravo v prednej pazuchovej čiare, 3.-8. vľavo v strednokľučnej čiare, 3.-5. vľavo v prednej pazuchovej čiare), pomliaždenie a prekrvácenie podkožia svalstva chrbta, hrudníka i dolnej časti krku, ktorým po prevoze do Všeobecnej nemocnice v XXXXX v čase o 13.50 hod. dňa 05. 09. 2022 podľahla, kde bezprostrednou príčinou smrti bolo zlyhanie srdcovocievnej a dýchacej činnosti následkom akútnej dychovej tiesne pri početných zlomeninách rebier, hrudnej kosti a pomliaždení trupu,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru Banská Bystrica, Odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ“) uznesením pod ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2022 zo dňa 07. 09. 2022 vzniesol obvinenie **XXXXX** (ďalej len „obvinený“) pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa ustanovenia § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c), e) Trestného zákona, skutkovo vymedzený vo výroku uznesenia.

Preskúmaním vyšetrovacieho spisu som ako prokurátor príslušný na konanie v zmysle opatrenia Krajského prokurátora v Banskej Bystrici sp. zn. 1 Kv 54/22/6600 z 08. 09. 2022 zistil, že počas prípravného konania bolo vykonané dokazovanie, a to v rozsahu výsluchov svedkov - poškodených XXXXX st., XXXXX a svedkov XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, maloletá XXXXX.

Obvinený vypovedal dňa 07. 09. 2022, kedy za prítomnosti obhajcu odmietol vo veci vypovedať.

Z výsluchu svedka-poškodeného **XXXXX** vyplýva, že je synom poškodenej - nebohej XXXXX a otcom obvineného. V inkriminovaný deň sa do miesta bydliska vrátil okolo obeda, kedy sa dozvedel, že matka svedka spadla a bola odvezená do nemocnice. Vyjadril sa, že keď odchádzal ráno z bytu, tak sa tam nachádzal obvinený XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX. K osobe obvineného sa vyjadril, že v ten deň sa správal normálne, nepozoroval doma žiadne konflikty, uviedol, že obvinený zvykol fajčiť marihuanu. Nežiadal náhradu škody.

Z výsluchu svedkyne-poškodenej **XXXXX** vyplýva, že je dcérou poškodenej - nebohej XXXXX. Predmetný deň jej XXXXX oznámila, že matka je v nemocnici lebo spadla, neskôr sa dozvedela, že zomrela v nemocnici. O priebehu skutku nemá žiadne informácie. Obvineného charakterizovala ako dobrého chlapca, neskôr počula, že užíval drogy. Nežiadala náhradu škody.

Svedkyňa **XXXXX** vo veci vypovedala, že dňa 05. 09. 2022 išla pre dcéru do školy a keď sa vracali, tak XXXXX – matka obvineného zametala schodisko v bytovom dome, kde bývajú. Svedkyňa býva na 3. poschodí a rodina obvineného na 2. poschodí. Následne počula ako XXXXX kričí o pomoc a aby sa volala sanitka. Svedkyňa zbehla dole a v byte obvineného videla, ako tam leží na zemi poškodená – nebohá XXXXX medzi chodbou a kuchyňou. Následne prišiel XXXXX, ktorý ju v náručí odviezol dole pred vchod a tam bol XXXXX s autom, ktorý ich odviezol do nemocnice. Poškodená len chrčala, ale vôbec nereagovala. Svedkyňa potvrdila, že

keď vkročila do bytu, nachádzala sa tam iba XXXXX a obvinený – XXXXX. Obvinený stál pri dverách, nič nerozprával a ani nepomáhal.

Z výpovede XXXXX vyplýva, že je matkou obvineného XXXXX, dňa 05. 09. 2022 upratovala byt na 2. poschodí, kedy išla zametať na chodbu a vtedy zavrela vchodové dvere. Poškodená XXXXX sedela v izbe na gauči, žila spolu s obvineným v jednej izbe. K obvinenému uviedla, že ho opustila žena s tromi deťmi a začal sa hlbšie zaoberať Bibliou, často pozeral relácie o Ježišovi, na internete sledoval exorcistov. Obvinený mal so starou matkou dobrý vzťah, zvykol o nej hovoriť, že je posadnutá diablom, tiež sa stávalo, že chcel aj zo svojho tela vyhnať ducha, pre takéto správanie začínala mať svedkyňa z neho strach. Svedkyňa ďalej uviedla, že obvinený fajčil marihuanu. Počas toho ako svedkyňa zametala schody, tak na ňu pred vchodom kričala 11 ročná maloletá XXXXX., ktorá jej uviedla, že obvineného počuje kričať a plakať. Svedkyňa vošla do bytu, videla ako poškodená leží na zemi a obvinený stál nad ňou, držal si hlavu a plakal, na to začala svedkyňa kričať o pomoc. Poškodená mala prevrátené oči, bola akoby v kľči, oblečenie mala potrhane. V tom čase nikto iný v byte nebol, iba poškodená a obvinený. Syn jej následne uviedol, že poškodená mala spadnúť.

Svedok XXXXX vypovedal, že v inkriminovaný deň sa vracal domov z mesta autobusom, kde videl v aute XXXXX, jeho sestru XXXXX, poškodenú a jej nevestu XXXXX, sadol si do auta a spolu išlo do nemocnice. K osobe obvineného sa vyjadril, že asi 2 roky s nimi vôbec nechodil von, že keď bol ženatý, tak zvykol fajčiť marihuanu, ďalej uviedol, že z bytu, kde býval obvinený bolo počuť, že sa zvyknú hádať, kde obvinený hovorieval, že poškodená je satan a vidí v nej satana, napriek tomu si myslí, že sa mali radi.

Svedok XXXXX vypovedal, že s obvineným sú kamaráti a susedia. V inkriminovaný deň bol v práci, keď za ním prišla XXXXX, ktorá ho prosila, aby im pomohol zaviesť svokra – poškodenú do nemocnice. Súhlasil s tým, že ich odvezie. XXXXX ju nosil a do nemocnice išlo všetci spolu. Poškodená stonala od bolesti. Vedel o tom, že obvinený fajčil marihuanu, pričom zvykol poslednú dobu robiť také divné grimasy s očami.

Ako posledná bola vo veci vypočutá svedkyňa – maloletá XXXXX, ktorá uviedla, že prišla domov zo školy, sadla si a počula, že niekto plače. Vyšla vonku, išla za tetou, ktorá zametala pri vchode, povedala jej, že či aj ona to počuje. Teta vyšla hore, svedkyňa s ňou, vybehla do bytu a teta kričala, že ty čo robíš, to povedala obvinenému. Hovorila, že volajte sanitku, svedkyňa rýchlo zbehla dole za otcom. Svedkyňa potvrdila, že v byte počula plač obvineného XXXXX. K osobe obvineného uviedla, že s poškodenou sa zvykol hádať, ale mali sa aj radi.

Vo veci ďalej bolo vykonané vydanie veci od svedka – poškodeného (syna poškodenej) XXXXX, ktorý vydal veci patriace nebohej – poškodenej a od obvineného – obuv, ktorú mal na sebe v čase skutku.

V dôsledku ďalšieho procesného postupu bolo vykonané znalecké dokazovanie, ktorého výsledkom boli:

- 1) znalecký posudok pod č. PPZ-KEU-SL-EXP-2022/3197 (*doručený dňa 14. 02. 2023*) z odvetvia biológie zo záverov ktorého vyplýva, že stopa č. 1 (ošatenie poškodenej) nebola vhodná na ďalšie znalecké skúmanie v dôsledku nesprávneho zabalenia. Ďalej z uvedeného vyplýva, že stopa č. 2 (obuv obvineného) obsahovala v jednej vzorke prítomnosť ľudskej krvi, pričom osoba poškodenej bola vylúčená ako pôvodca uvedenej vzorky krvi,
- 2) znalecký posudok pod č. 82/2022, č. 68/2022, vypracovaného znalkyňou XXXXX, znalcom v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, za účasti XXXXX, znalkyňou v odbore psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých (*doručený dňa 14. 12. 2022*), kde zo záverov posudku vyplýva, že znalkyňa u obvineného **zistila duševné ochorenie v užšom zmysle slova, t. j. psychózu**, ktorá u neho existovala už pred spáchaním trestného činu (presný začiatok na základe dostupných údajov nie je možné určiť), existovala počas spáchania skutku a existuje v súčasnej dobe. Obvinený vzhľadom k prítomnosti zistenej duševnej poruchy - **paranoidnej schizofrénie** v čase skutku mal ovládaciú a rozpoznávajúcu zložku konania vymiznutú v plnom rozsahu. Obvinený nie je schopný vzhľadom k zistenej prebiehajúcej psychotickej duševnej poruche zapamätať si dej a adekvátne ho reprodukovať. Vo vzťahu k psychoaktívnym látkam znalec konštatoval abúzus od viacerých psychoaktívnych látok (alkohol, prchavé látky, kanabinoidy, psychostimulanciá), na základe dostupných údajov bez znakov závislosti, s vysokou pravdepodobnosťou predpokladal symptomatický charakter ich užívania. U obvineného neboli zistené dokázateľné psychické a somatické zmeny závažnejšieho charakteru, ktoré boli spôsobené požívaním návykových látok. Prípadné užitie návykových látok v čase skutku neovplyvnilo konanie obvineného, dominantne a určujúco sa na vymiznutí jeho ovládacích a rozpoznávacích schopností v tomto čase podieľala prítomnosť zistenej psychotickej duševnej poruchy – paranoidnej schizofrénie. **Pobyt obvineného na slobode je v dôsledku zistenej psychotickej duševnej poruchy nebezpečný pre spoločnosť, vzhľadom k čomu mu znalec navrhuje ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.** Ďalej znalec konštatoval, že zo psychologického hľadiska motiváciu k spáchaniu trestnej činnosti možno jednoznačne hodnotiť za patologickú, chorobnú, vychádzajúcu zo psychického duševného ochorenia. Správanie obvineného je alogickým správaním duševne chorého človeka, ktorý sa ťažšie orientuje a funguje v pre neho odcudzenom vonkajšom svete. Skutočnosť chorobne, zväčša paranoidne spracováva, jeho správanie je nadmerne uvoľnené, nevyspytateľné, nepredvídateľné, bizarné, reagujúce skôr na vnútorné, autistické popudy, nie vonkajšiu realitu, s ktorou je kontakt významne narušený. Osobnosť pri svojom paranoidnom myslení, vnímaní a spracovávaní skutočnosti koná v záujme znižovania svojej nadmernej, patologickej úzkosti (obvinený pravdepodobne svojim paranoidným nastavením voči starej mame pociťoval strach a bránil sa domnelému nepriateľovi, ktorého pre neho v jeho chorobnom vnímaní predstavovala starká posadnutá diablom). Samotný čin nevie emočne primerane spracovať, v súlade s duševnou poruchou a stratou kontaktu s realitou je obvinený schopný okolitý svet aj svoje vnútro skôr registrovať ako prežívať. V prípade adekvátnej liečby, jej pozitívneho efektu a dlhodobej spolupráce pri doliečovaní zo strany obvineného, znalci nepredpokladajú v budúcnosti recidívu páchania trestnej činnosti.

- 3) znalecký posudok č. 134/2022 (XXXXX), č. 21/2022 (XXXXX XXXXX) z odvetvia súdneho lekárstva (*doručený dňa 21. 11. 2022*). Predmetom znaleckého dokazovania bola vykonaná pitva a určenie príčiny smrti a mechanizmu vzniku zranení. Za bezprostrednú príčinu smrti bolo určené zlyhanie srdcovocievnej a dýchacej činnosti následkom akútnej dychovej tiesne pri početných zlomeninách rebier, hrudnej kosti a pomliaždení trupu. Uvedená početnosť zlomením rebier, hrudnej kosti a pomliaždenie svalstva hrudnej steny a chrbta zapríčinila také zranenie, ktoré výraznou mierou znemožnilo dýchacie pohyby poškodenej, v dôsledku čoho mala poškodená znížený až zastavený prísun kyslíka do tela a mozgu. Neboli zistené nijaké také ochorenia vnútorných orgánov akútneho alebo chronického charakteru, ktoré by mali priamy podiel na príčine smrti. K mechanizmu zranenia sa znalkyne vyjadrili spôsobom, že zranenia poškodenej mohli vzniknúť mechanizmom, tak ako je to uvedené v skutkovej vete, o tomto svedčí predovšetkým **vylúčenie vzniku zranení pádom poškodenej**, takéto zranenia evidentne utrpela pri fyzickom útoku zo strany inej osoby opakovaným kopaním, našliapávaním i skákaním po tele, ktorému útoku sa aktívne bránila nastavením rúk takémuto útoku. Početnosť zranení najmä na trupu nasvedčuje opakované násilie spôsobené úderom i prudším tlakom do hlavy, trupu a horných končatín.

Z takto doposiaľ vykonaného dokazovania možno jednoznačne konštatovať, že skutok sa stal a tento skutok spáchal obvinený, tak ako ho opisuje skutková veta. Vo veci bolo jednoznačne preukázané, že obvinený XXXXX a poškodená XXXXX (stará matka obvineného) boli jediné osoby, ktoré ostali v domácnosti. Svedkyňa XXXXX uviedla, že po odchode z bytu, keď išla upratovať bola poškodená XXXXX v izbe a sedela na gauči, následne ju našla za pomoci svedkyne – maloletej XXXXX., ktorá počula plač obvineného XXXXX. Maloletá svedkyňa R. M. potvrdila, že teta zakričala na obvineného XXXXX, že cit. „čo ty robíš“. Z uvedeného je ďalej zrejmé, že v kontexte zistených zranení zo súdnolekárskej pitvy poškodenej a opisom mechanizmu vzniku týchto poranení, že tieto mohli vzniknúť **jedine útokom tretej osoby** (nie pádom poškodenej), a touto osobou mohla objektívne byť jedine osoba obvineného XXXXX. Znalecky tiež bola potvrdená bezprostredná príčinná súvislosť so zraneniami poškodenej a jej smrťou, ktorá bola v dôsledku útoku neodvratiteľná.

Ďalej je možné konštatovať, že skutok vykazuje znaky trestného činu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa ustanovenia § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c), e) Trestného zákona. Uvedenému svedčí jednak priama príčinná súvislosť útoku obvineného a následok smrti poškodenej. Obvinený použil značnú intenzitu útokov, ktorá spočívala jednak v sile jednotlivých útokov (kopanie s nasadenou obuvou – konkrétne tenisky) a tiež v ich kvantite – početnosti jednotlivých útokov, ktoré smerovali na dôležité orgány v hlavovej a trupovej časti tela poškodenej, o tomto svedčí skutočnosť, že poškodená mala okrem iného polámaných 19 rebier a hrudnú kosť). Obvinený zároveň útočil v čase, kedy mal 26 rokov ako fyzicky zdatný muž na svoju starú matku poškodenú, ktorá v čase útoku mala 71 rokov a bola osoba s chronickými ochoreniami pohybového a orgánového systému na stareckom podklade, v dôsledku čoho mala výrazne obmedzené možnosti sebaobranu.

K vyjadreniam k osobe obvineného je možné zaujať stanovisko, že obvinený sa v poslednom období správal neprirodzene, svoj voľný čas trávil osamote (maximálne s rodinou, ktorá bola v spoločnej domácnosti, čo sprevádzali časté

konflikty, čo potvrdzujú výsluchy svedkov v susedskom vzťahu), sprevádzaný paranojami (výsluch matky obvineného, ktorá uviedla, že z neho začínala mať strach) súvisiacimi s posadnutosťou ducha alebo satana, čo potvrdili viacerí svedkovia, uvedené bolo potvrdené aj znaleckým vyšetrením obvineného, kde najprv uvádzal, že útok na poškodenú bol bezdôvodný, že pri ňom cítil bolesť, no tiež uviedol, že na neho „akoby očami ukazovala, že je posadnutá, pričom uviedol, že nevie čím mala byť posadnutá“. Z uvedeného je zrejmé, že jediný racionálny motív v konaní obvineného je chorobný motív, ktorý bol potvrdený aj znalecky. Iný motív v danom prípade ani nepripadá do úvahy, pretože zároveň bolo zistené, že medzi obvineným a poškodenou bol relatívne pozitívny vzťah, pričom spolu bývali v jednej izbe. Je tak možné bádať istú skratovosť konania na strane obvineného. Obvinený tiež potvrdil znalcom, že užíval marihuanu, alkohol a tiež, že fetoval acetón, s čím prestal pred rokom, znalci konštatovali abúzus od uvedených návykových látok bez znakov závislosti. Uvedené sa javí byť potvrdené aj toxikologickým vyšetrením moču zo dňa 06. 09. 2022, ktorého výsledkom boli všetky zisťované hodnoty návykových látok (napr. amfetamín, metamfetamín, cannabis) negatívneho nálezu.

Tak ako som už avizoval, motív spáchania skutku u obvineného spočíval v chorobných procesoch, ktoré mali základ v duševnej poruche obvineného – paranoidná schizofrénia, ktorá existovala v priebehu skutku a pravdepodobne dlhodobejšie prebiehajúcu, ktorá bola doteraz neliečená. **Obvinený nemohol počas páchania trestného činu rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť, pretože mal vymiznuté rozpoznávacie schopnosti. Obvinený zároveň nemohol svoje konanie ovládať, pretože jeho ovládacie schopnosti boli vymiznuté.**

Z odpisu z registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na obvineného zo dňa 08. 02. 2023 vyplýva, že doposiaľ bol jedenkrát súdne trestaný pre zločin krádeže, kedy mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov so skúšobnou dobou 2 roky (osvedčený). Vo veci bol tiež vykonaný majetkový profil obvineného, ktorého výsledkom je, že obvinený nedisponuje žiadnym majetkom.

Podľa ustanovenia § 8 Trestného zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak Trestný zákon neustanoví inak.

Podľa ustanovenia § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Podľa ustanovenia § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle ustanovenia § 23 Trestného zákona je nepríčetnosť okolnosťou vylučujúca trestnú zodpovednosť, ide o stav, v ktorom páchatel pre duševnú poruchu v čase spáchania činu nemôže buď rozpoznať, že jeho konanie je nebezpečné pre spoločnosť alebo nemôže svoje konanie ovládať. Stačí, ak absentuje len jedna z týchto schopností. U obvineného absentovali obidve zložky.

Vzhľadom k tomu som dospel s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu k záveru o nepríčetnosti obvineného v čase činu, pretože u obvineného v čase skutku existovala okolnosť vylučujúca jeho trestnoprávnu zodpovednosť, bolo nevyhnuté trestné stíhanie v súlade s ustanovením § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastaviť.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti som rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Jakub Mikuda
prokurátor